

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-730-271(38)/13/KZ

Warszawa, 17 września 2014 r.

DECYZJA DNR-2/168/2014

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie wprowadzenia do obrotu przez przedsiębiorcę Sławomira Żelazko, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe „DAWID” w Częstochowie zabawki piłki 260 (tęczowa), kod EAN 5907784966025 oraz piłki do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, nie spełniających zasadniczych wymagań określonych w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. z 2011 r. Nr 83, poz. 454 ze zm.) oraz pkt 3.1.1 i pkt 3.1.2 załącznika nr 1 do rozporządzenia, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

- 1) na podstawie art. 41 c ust. 2 pkt 1 w związku z art. 38 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935 z późn. zm.) umarza postępowanie w sprawie wprowadzenia do obrotu piłki 260 (tęczowa), kod EAN 590778496, w związku z tym, iż stwierdził, że wyrób spełnia zasadnicze wymagania,
- 2) na podstawie art. 41 c ust. 2 pkt 2 w związku z art. 38 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935 z późn. zm.) umarza postępowanie w sprawie wprowadzenia do obrotu piłki do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, w związku z wycofaniem wyrobu z obrotu.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej u przedsiębiorcy Sławomira Żelazko, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe „DAWID” w Częstochowie, inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Katowicach, Delegatura w Częstochowie, stwierdzili w ofercie handlowej zabawki piłki

260 (tęczowe), kod EAN 5907784966025 oraz piłki do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjne), max 90 kg, kod EAN 5907784966018.

Piłka 260 (tęczowa), kod EAN 5907784966025 - to zabawka wykonana z kolorowego tworzywa sztucznego. Do wyrobu przytwierdzono dwie etykiety, na których umieszczono następujące informacje: znak CE, oznaczenie producenta, znak 0-3, kod kreskowy.

Piłka do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018 - to zabawka wykonana z kolorowego tworzywa sztucznego o średnicy około 55 cm. Na wyrobie naklejono etykietę zawierającą: kod kreskowy, znak CE, oznaczenie producenta, znak 0-3.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez Specjalistyczne Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej z siedzibą w Łodzi (sprawozdania z badań nr 869/AI/485/2013 i 870/AI/486/2013) wykazały obecność w zabawce:

- piłka 260 (tęczowa), kod EAN 5907784966025, ftalanu di-izononylu (DINP) w ilości (40,1±6,5) %,
- piłka do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, ftalanu di-izononylu (DINP) w ilości (47,9±7,7) %, podczas gdy limit określony w załączniku XVII rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, wynosi 0,1 % w stosunku do masy materiału z dodatkiem plastyfikatorów w zabawkach.

W piśmie z dnia 9 grudnia 2013 r. Prezes UOKiK powiadomił Sławomira Żelazko, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe „DAWID” w Częstochowie (zwanego dalej: stroną postępowania), o wszczęciu postępowania w sprawie wprowadzenia do obrotu zabawek: piłki 260 (tęczowa), kod EAN 5907784966025 oraz piłki do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, nie spełniających zasadniczych wymagań określonych w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. z 2011 r. Nr 83, poz. 454 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem” oraz pkt 3.1.1 i pkt 3.1.2 załącznika nr 1 do tego rozporządzenia. Ponadto Prezes UOKiK zwrócił się do strony postępowania o nadesłanie: pełnej listy dystrybutorów przedmiotowych zabawek, ze wskazaniem ilości wyrobów dostarczonych każdemu z nich i okresu, w którym były one wprowadzane do obrotu.

Pismem z dnia 23 grudnia 2013 r. strona postępowania przekazała Prezesowi UOKiK listę dystrybutorów przedmiotowych zabawek wraz z ilością wyrobów przez nich

zakupionych i datą zakupu. Jednocześnie zobowiązała się do tego, że od 2014 r. wyroby przez nią wprowadzane do obrotu nie będą zawierały ftalanu di-izononylu (DINP). Ponadto oświadczyła, iż obecnie na stanie magazynowym posiada jedynie piłki do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjne), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, w ilości 1000 sztuk, które nie zostaną wprowadzone do obrotu na terenie kraju czy też Unii Europejskiej.

Postanowieniem z dnia 13 stycznia 2014 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyznaczył stronie postępowania termin 21 dni na wycofanie wyrobów z obrotu oraz powiadomienie konsumentów o stwierdzonych niezgodnościach z zasadniczymi wymaganiami w trzech dziennikach o zasięgu ogólnopolskim. Strona postępowania została poinformowana jakie należy przedstawić dowody na okoliczność podjętych przez nią działań.

W dniu 20 stycznia 2014 r. strona postępowania nadesłała do UOKiK pismo, w którym wyjaśniła, iż piłki 260 (tęczowe), kod EAN 5907784966025, sprzedawane są wyłącznie napompowane, natomiast piłki do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjne), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, pompowane są w hurtowniach albo sprzedawane nienapompowane. Strona postępowania oświadczyła, iż nie ma możliwości napompowania tych piłek ustami, można je napompować tylko przy użyciu igły lub specjalnej małej końcówki stożkowej, przy pomocy kompresora lub pompki nożnej. Jednocześnie poinformowała Prezesa UOKiK o tym, iż piłka do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, ze względu na swój rozmiar nie jest przeznaczona dla dzieci, ale dla młodzieży i osób dorosłych. Ponadto wskazała, iż otrzymała informację z Instytutu Testowania i Certyfikacji S.A. Zlin, iż uzyska nowe atesty na piłki, pod warunkiem, że nie będą one pompowane ustnie i oświadczyła, iż zakaz stosowania ftalanu DINP w zabawkach dotyczy jedynie wyrobów, które mogą być wkładane do ust przez dzieci do lat 3.

Pismem z dnia 24 stycznia 2014 r. Prezes UOKiK zwrócił się do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Częstochowie z prośbą o wyjaśnienie czy ww. wyroby kontrolowany sprzedawał nadmuchiwane i czy przed przekazaniem przez inspektorów próbek zabawek do badań laboratoryjnych wypuszczono z nich powietrze.

W odpowiedzi, uzyskano informację z Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Częstochowie z dnia 3 lutego 2014 r., iż przedmiotowe zabawki zostały przekazane do badań z wypuszczonym powietrzem. Piłka 260 (tęczowa), kod EAN 5907784966025, sprzedawana była klientom w stanie napompowanym, natomiast piłka do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, z wypuszczonym powietrzem.

Pismem z dnia 17 marca 2014 r. Prezes UOKiK zwrócił się do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Częstochowie z prośbą o wyjaśnienie czy piłka 260 (tęczowa), kod EAN 5907784966025, może być pompowana ustami, czy też jedynie przy użyciu igły czy specjalnej małej końcówki stożkowej lub przy pomocy kompresora albo pompki. Ponadto Prezes UOKiK poprosił o informację, czy wyroby te wyposażone są w zatyczkę, która umożliwia konsumentowi samodzielne spuszczenie powietrza i ponowne ich napompowanie.

W pismach z dnia 17 marca 2014 r. Prezes UOKiK zwrócił się do dwóch dystrybutorów z prośbą o udzielenie informacji, czy zakupione od strony postępowania piłki 260 (tęczowe), kod EAN 5907784966025, sprzedawane były przez producenta w stanie napompowanym.

Pismem z dnia 26 marca 2014 r. jeden z odbiorców piłki 260 (tęczowa), kod EAN 5907784966025, oświadczył iż wyroby te zostały dostarczone do niego w stanie nienapompowanym, ale do kontrahentów dostarczone były napompowane.

W piśmie z dnia 28 marca 2014 r. Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Częstochowie poinformował, że przedmiotowe zabawki sprzedawane były w stanie napompowanym, co skutkuje tym, że korek w piłce jest na tyle wgłębiony do środka, że nie da się go wyjąć. Można go wyjąć z trudnością tylko w przypadku, gdy z piłki częściowo zejdzie powietrze, czego dziecko w wieku do 3 lat nie jest w stanie dokonać. Piłkę można napompować przy użyciu specjalnej, małej końcówki stożkowej. Osoba dorosła napompuje piłkę za pomocą ust do momentu uzyskania kształtu owalnego, nie otrzymując jednak odpowiedniej sprężystości piłki.

W dniu 2 kwietnia 2014 r. wpłynęło do UOKiK oświadczenie drugiego dystrybutora, który stwierdził iż piłka 260 (tęczowa), kod EAN 5907784966025, sprzedawana była w stanie napompowanym.

Pismem z dnia 8 kwietnia 2014 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, iż zwrócił się do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Częstochowie, z prośbą o informację czy zabawka piłka 260 (tęczowa), kod EAN 5907784966025, wyposażona jest w zatyczkę, która umożliwia konsumentowi samodzielne spuszczenie powietrza i ponowne jej napompowanie oraz wyjaśnienie czy wyrób ten może być pompowany ustami, czy też przy użyciu specjalnych przyrządów. Jednocześnie Prezes UOKiK wskazał, iż mając na uwadze to, że wyrób ten nie posiada ustnika, a jedynie korek, uznał, iż zabawka ta nie jest zabawką nadmuchiwaną ustami i nie posiada dostępnego elementu, który może być wkładany przez dziecko do ust. Przedmiotowy wyrób lub jego część nie może być umieszczony w ustach i trzymany w nich przez dziecko, które mogłoby

go ssać lub żuć. Ponadto Prezes UOKiK wskazał, iż z uwagi na to, iż w piłce do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, stwierdzono obecność ftalanu di-izononylu (DINP) w ilości (47,9±7,7) %, i posiada ona uchwyty, które dziecko może włożyć do ust, oczekuje na nadesłanie oświadczeń dystrybutorów o nieposiadaniu tej piłki lub faktur korygujących, poświadczających zwrot tych zabawek oraz dowodów publikacji ogłoszeń w trzech dziennikach o zasięgu ogólnopolskim. Jednocześnie Prezes UOKiK zwrócił się do strony postępowania z prośbą o udzielenie informacji o sposobie zagospodarowania piłki do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, znajdującej się na stanie magazynowym.

W piśmie z dnia 18 kwietnia 2014 r. strona postępowania stwierdziła, iż piłka do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, nie jest przeznaczona dla dzieci, a jedynie dla dorosłych i młodzieży i ze względu na rozmiar jest przeznaczona do użytku w salach fitness, szkołach rodzenia, w prywatnych domach i wykorzystywana przez rehabilitantów. Strona postępowania stwierdziła, iż aby dziecko mogło bezpiecznie skakać na piłce musi mieć odpowiednie umiejętności motoryczne i wiek około 6 lat, więc obawa, że będzie ją lizało lub brało do ust jest niezasadna. Jednocześnie strona postępowania oświadczyła, iż według niej laboratorium, które badało przedmiotową zabawkę wydało błędną opinię.

W odpowiedzi na ww. pismo w dniu 5 maja 2014 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, iż podtrzymuje swoje stanowisko odnośnie wycofania z obrotu piłki do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjnej), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, zawarte w piśmie z dnia z dnia 8 kwietnia 2014 r., z uwagi na to, iż w wyrobie stwierdzono obecność ftalanu di-izononylu (DINP) w ilości (47,9±7,7) % i piłka nie spełnia zasadniczych ogólnych wymagań bezpieczeństwa określonych w rozporządzeniu. Prezes UOKiK stwierdził, iż zabawki powinny być wyprodukowane w taki sposób, aby podczas ich używania nie stwarzały ryzyka niekorzystnego wpływu na zdrowie ludzkie, związanego z narażeniem na działanie substancji lub mieszanin zawartych w zabawkach lub stanowiących części zabawek, a przedmiotowa piłka posiada uchwyty, które dziecko może włożyć do ust. Ponadto Prezes UOKiK wskazał, iż mając na uwadze wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące interpretacji pojęcia „które mogą być wkładane do ust”, użytego w pkt 52 zał XVII do rozporządzenia REACH 1907/2006, należy stwierdzić iż uchwyty znajdujące się przy piłce stanowią elementy, których płaszczyzna jest krótsza niż 5 cm i które mogą być wkładane do ust. Ponadto Prezes UOKiK stwierdził, iż na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie można uznać, iż piłka do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max

90 kg, kod EAN 5907784966018, jest przeznaczona jedynie dla dorosłych i młodzieży, co stwierdzone zostało przez stronę postępowania. Przekazany do UOKiK protokół kontroli oraz zdjęcia wyrobu poświadczają, iż na piłce znajduje się znak graficzny ostrzegawczy dotyczący wieku (0-3) oraz ostrzeżenia o treści: „Nieodpowiednie dla dzieci poniżej 3 lat”, „Podczas zabawy potrzebne są odpowiednie umiejętności ruchowe dziecka. Brak takich umiejętności może spowodować upadek lub uderzenie piłką dziecka”. Powyższe potwierdzały także wyjaśnienia strony postępowania z dnia 21 października 2013 r., złożone w trakcie kontroli, z których wynikało, iż wyroby te sprzedawane są jako zabawki powyżej 3 lat, które według oświadczenia: „mają ściśle określoną, tylko i wyłącznie funkcję zabawową”. Wyjaśnienia zaświadczały także, że strona postępowania umieszcza na piłkach dodatkową etykietę, która zawiera informacje, iż jest to zabawka przeznaczona dla dzieci starszych (w wieku powyżej 3 lat). Jednocześnie Prezes UOKiK wskazał, iż w trakcie kontroli strona postępowania okazała deklarację zgodności dotyczącą tej piłki, w której potwierdziła, iż jest to zabawka, która jest zgodna z wymaganiami dyrektywy i norm zabawkowych. Znak CE umieszczony na etykiecie pozwala domniemywać zgodność tej zabawki z zasadniczymi wymaganiami określonymi w rozporządzeniu. Z przekazanej w toku postępowania listy odbiorców wyrobów wynikało również, iż piłki te sprzedawane są importerom zabawek, a nie sklepom specjalistycznym. Prezes UOKiK stwierdził również, iż w zabawkach nie wolno stosować żadnych niebezpiecznych surowców chemicznych, do których dzieci mogłyby mieć dostęp i oczekuje nadal na przesłanie dowodów wycofania przedmiotowej zabawki z obrotu.

Pismem z dnia 6 czerwca 2014 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, iż w związku z nieprzedstawieniem dowodów potwierdzających wycofanie z obrotu zabawki piłka do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, zamierza zakończyć postępowanie administracyjne, opierając się na dotychczas zgromadzonych dowodach.

Faxem z dnia 16 czerwca 2014 r. strona postępowania zwróciła się do Prezesa UOKiK o przedłużenie terminu zakończenia postępowania, z uwagi na okres urlopowy i problemy związane z uzyskaniem oświadczeń dystrybutorów oraz zmniejszenie ilości publikacji ogłoszeń z trzech do jednego. Oryginał pisma wpłynął do UOKiK w dniu 20 czerwca 2014 r.

W piśmie z dnia 18 czerwca 2014 r. Prezes UOKiK wyraził zgodę na przedłużenie terminu na przekazanie dowodów wycofania z obrotu zabawki piłki do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018. Jednocześnie poinformował, iż nie wyraża zgody na zmniejszenie ilości publikacji ogłoszeń w gazetach.

Pismem z dnia 1 lipca 2014 r. strona postępowania poinformowała Prezesa UOKiK, iż zwróciła się do Instytutu Matki i Dziecka o wydanie opinii w kwestii ustalenia kategorii wiekowej zabawki piłki do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018 oraz zagrożeń wynikających z użytkowania tej zabawki. Do pisma załączono Opinię Instytutu Matki i Dziecka z dnia 25 czerwca 2014 r., z której wynikało, iż piłka ta została zakwalifikowana jako zabawka przeznaczona dla dzieci w wieku ok. 5 lat, natomiast z racji właściwości chemicznych nie powinny być kładzione na niej dzieci w wieku poniżej 3 lat.

W odpowiedzi na ww. pismo, Prezes UOKiK w dniu 15 lipca 2014 r. poinformował stronę postępowania, iż zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ograniczenie stosowania ftalanów DINP w zabawkach dotyczy wszystkich zabawek, niezależnie od kategorii wiekowej dziecka. Jednocześnie Prezes UOKiK stwierdził, iż w przypadku piłki do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjnym), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, przeznaczonej według strony postępowania dla dzieci powyżej 3 lat, nie można wykluczyć, iż dziecko poniżej 3 roku życia dosięgnie uchwytów przedmiotowej piłki i włoży je do ust. Jednocześnie odnosząc się do pkt 5 nadesłanej do UOKiK Opinii Instytutu Matki i Dziecka wskazującej, iż wyrób z racji swej budowy może być stosowany w rehabilitacji dla dzieci starszych wymagających usprawnienia w zakresie integracji sensorycznej czy sprawności ruchowej Prezes UOKiK wyjaśnił, iż dzieci z zaburzeniami integracji sensorycznej, mogą w wyniku choroby rozwijać się wolniej niż dzieci zdrowe, co może oznaczać, że 5 - letnie dziecko może znajdować się na etapie rozwoju dziecka 1 – rocznego czy 2-letniego, a tym samym ma odruchy przypisane przy normalnym rozwoju dzieciom młodszym. Ponadto Prezes UOKiK wskazał, iż ww. wyrób został wprowadzony do obrotu jako zabawka, zatem jego główną funkcją jest funkcja zabawowa, a docelowymi odbiorcami są dzieci. Wobec czego wyrób ten musi spełniać wymagania § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek, który stanowi iż zabawki, a także zawarte w nich substancje chemiczne nie mogą stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia dzieci lub osób trzecich podczas przewidywanego okresu ich użytkowania, zgodnie z przeznaczeniem lub w sposób możliwy do przewidzenia, z uwzględnieniem zachowania się dzieci. Prezes UOKiK wyjaśnił, iż jeśli główną funkcją wprowadzonego przez stronę postępowania do obrotu wyrobu, jest pomoc w rehabilitacji, to piłka taka jako wyrób medyczny powinna spełniać wymagania ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. Nr 93, poz. 896 z późn. zm.). Jednocześnie Prezes UOKiK poprosił o przekazanie dowodów wycofania ww. wyrobu z obrotu.

W dniu 17 lipca 2014 r. do UOKiK wpłynęły przekazane przez stronę postępowania dwie strony z Biuletynu TIE.

Pismem z dnia 21 lipca 2014 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, iż podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w piśmie z dnia 15 lipca 2014 r. i oczekuje na przekazanie brakujących dowodów w wyznaczonym terminie.

W piśmie z dnia 28 lipca 2014 r. strona postępowania poinformowała Prezesa UOKiK, iż piłka do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjnej), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, może być produkowana przy użyciu plastyfikatora bezftalanowego, ale jest on 30 % droższy od ftalanu DINP, co istotnie wpłynie na jej cenę. Strona postępowania stwierdziła, iż zarzut, iż dziecko może wkładać róg piłki do ust jest teoretyczny i może być stosowany również do innych zabawek np. rączka rowerka czy hulajnogi. Do pisma załączono wycinki ogłoszeń z gazet oraz oświadczenia dystrybutorów o braku przedmiotowych zabawek na stanie magazynowym.

Pismem z dnia 11 sierpnia 2014 r. Prezes UOKiK zwrócił się do strony postępowania z prośbą o złożenie oświadczenia o sposobie zagospodarowania piłki do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, znajdującej się na stanie magazynowym w ilości 1000 sztuk.

W dniu 25 sierpnia 2014 r. do UOKiK wpłynęło nadesłane przez stronę postępowania oświadczenie, w którym wyjaśniła, iż piłka do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, w ilości 1000 sztuk, została wyeksportowana przez jednego z dystrybutorów.

Pismem z dnia 2 września 2014 r. Prezes UOKiK zawiadomił stronę o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami i prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził:

Zgodnie z art. 41a ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935 z późn. zm.), stroną postępowania w sprawie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi, szczegółowymi lub innymi wymaganiami jest osoba, która wprowadziła wyrób do obrotu.

Według art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności przez wprowadzenie do obrotu należy rozumieć udostępnienie przez producenta, jego upoważnionego przedstawiciela lub importera, nieodpłatnie albo za opłatą, po raz pierwszy na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim

Obszarze Gospodarczym, wyrobu w celu jego używania lub dystrybucji. Zaś zgodnie z art. 5 pkt 21 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności, importerem jest osoba fizyczna lub prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, mająca siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, która wprowadza do obrotu lub oddaje do użytku wyroby pochodzące z krajów trzecich.

Przedsiębiorca Sławomir Żelazko, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe „DAWID” w Częstochowie, jest producentem przedmiotowych zabawek.

Przepis art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności stanowi, iż wyroby wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku podlegają ocenie zgodności z zasadniczymi wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 ww. ustawy. W przypadku zabawek, zastosowanie mają przepisy rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez Specjalistyczne Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej z siedzibą w Łodzi (sprawozdania z badań nr 869/AI/485/2013 i 870/AI/486/2013) wykazały obecność w zabawkach: piłka 260 (tęczowa), kod EAN 5907784966025, ftalanu di-izononylu (DINP) w ilości $(40,1 \pm 6,5)$ % oraz piłce do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, ftalanu di-izononylu (DINP) w ilości $(47,9 \pm 7,7)$ %, podczas gdy limit określony w załączniku XVII rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, wynosi 0,1 % w stosunku do masy materiału z dodatkiem plastyfikatorów w zabawkach.

Stwierdzone niezgodności uzasadniały wszczęcie przez Prezesa UOKiK postępowania w sprawie wprowadzenia do obrotu przez przedsiębiorcę Sławomira Żelazko, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe „DAWID” w Częstochowie, zabawki piłki 260 (tęczowa), kod EAN 5907784966025 oraz piłki do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, nie spełniających zasadniczych wymagań określonych w § 8 ust. 1 rozporządzenia oraz pkt 3.1.1 i pkt 3.1.2 załącznika nr 1 do rozporządzenia.

Zgodnie z § 8 ust. 1 rozporządzenia zabawki, a także zawarte w nich substancje chemiczne nie mogą stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia dzieci lub osób

trzecich podczas przewidywanego okresu ich użytkowania, zgodnie z przeznaczeniem lub w sposób możliwy do przewidzenia, z uwzględnieniem zachowania się dzieci.

Pkt 3.1.1 załącznika nr 1 do rozporządzenia stanowi, iż zabawki są zaprojektowane i wyprodukowane w taki sposób, aby podczas ich używania nie stwarzały ryzyka niekorzystnego wpływu na zdrowie ludzkie, związanego z narażeniem na działanie substancji lub mieszanin zawartych w zabawkach lub stanowiących części zabawek.

Zgodnie z pkt 3.1.2 załącznika nr 1 do rozporządzenia zabawki muszą spełniać wymagania określone w przepisach rozporządzeń Unii Europejskiej dotyczących niektórych kategorii produktów lub ograniczeń stosowania niektórych substancji i mieszanin, w szczególności zawartych w [załączniku XVII](#) "Ograniczenia dotyczące produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania niektórych niebezpiecznych substancji, mieszanin i wyrobów" do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE L 136/3 z 29.05.2007, z późn. zm.).

W toku postępowania administracyjnego strona postępowania oświadczyła, iż według niej zakaz stosowania ftalanu DINP w zabawkach dotyczy jedynie wyrobów, które mogą być wkładane do ust przez dzieci do lat 3 i wskazała, iż nie ma możliwości napompowania przedmiotowych zabawek ustami, a jedynie przy użyciu igły lub specjalnej małej końcówki stożkowej, przy pomocy kompresora lub pompki nożnej. W związku z tym, iż zabawka piłka 260 (tęczowa), kod EAN 5907784966025, nie posiadała ustnika, a jedynie korek oraz nie miała żadnych dodatkowych elementów, których średnica w jednej z płaszczyzn jest krótsza niż 5 cm i które mogłyby być wkładane przez dziecko do ust i trzymane w nich w celu ssania lub żucia, co potwierdzają zgromadzone w sprawie fotografie wyrobu oraz stanowisko wyrażone w piśmie nadesłanym przez Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Częstochowie, Prezes UOKiK mając na uwadze powyższe oraz wytyczne Komisji Europejskiej uznał, iż piłka ta nie stwarza niekorzystnych skutków dla zdrowia dziecka i tym samym spełnia zasadnicze wymagania.

Wobec tego, iż zabawka piłka do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018, posiadała uchwyty, które w jednej z trzech płaszczyzn były krótsze niż 5 cm, Prezes UOKiK opierając się na zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym uznał, iż elementy te dziecko może włożyć do ust i w związku z tym wyrób ten

nie powinien zawierać ftalanu DINP w stężeniu większym niż dozwolony, niezależnie od kategorii wiekowej dziecka, które się nim bawi. W ocenie Prezesa UOKiK przedmiotowa zabawka stwarza ryzyko niekorzystnego wpływu na zdrowie ludzkie, związanego z narażeniem na działanie substancji lub mieszanin zawartych w zabawce. W związku z powyższym, strona postępowania została zobligowana do podjęcia działań, mających na celu wycofanie tych wyrobów z obrotu i nadesłała do UOKiK oświadczenia kontrahentów dotyczące nieposiadania zabawki piłki do skakania Ø 55 z uchwytem (rehabilitacyjna), max 90 kg, kod EAN 5907784966018 i dowody zamieszczenia ogłoszeń w gazetach, informujące konsumentów o stwierdzonych niezgodnościach w wyrobie. Powyższe dowody w ocenie Prezesa UOKiK są wystarczające do stwierdzenia, iż przedmiotowy wyrób nie będzie udostępniany przez stronę postępowania.

Zgodnie z art. 2 pkt 15 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. – ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz. U. UE. L. 08.218.30), „wycofanie z obrotu” oznacza zapobieżenie udostępnieniu na rynku produktu w danym łańcuchu dostaw. W rozumieniu przepisów ww. rozporządzenia środki podjęte przez stronę postępowania stanowią o wycofaniu wyrobu z obrotu.

Przepis art. 41 c ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności stanowi, iż organ prowadzący postępowanie wydaje decyzje o umorzeniu postępowania, jeżeli stwierdzi, że wyrób spełnia zasadnicze, szczegółowe lub inne wymagania.

Zgodnie z art. 41 c ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności, organ prowadzący postępowanie wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli stwierdzi, że niezgodność wyrobu z zasadniczymi, szczegółowymi lub innymi wymaganiami została usunięta bądź wyrób został wycofany z obrotu.

Przepis art. 38 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności stanowi, iż postępowanie w sprawie wprowadzonych do obrotu lub oddanych do użytku wyrobów niezgodnych z zasadniczymi, szczegółowymi lub innymi wymaganiami prowadzi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W związku z powyższym Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

P o u c z e n i e

Na podstawie art. 127 § 3 w związku z art. 129 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), w związku

z art. 43b ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935 z późn. zm.), od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor
Departamentu Nadzoru Rynku
Anna Mazurak